

SOTE - ajankohtaiskatsaus

Harri Jokiranta

27.8.2019

SOTE-RAKENNEUUDISTUS: HALLITUSOHJELMAN KIRJAUKSET

18 maakuntaa (itsehallintoalueet) ja yhteistyöalueet

- järjestämisvastuu: sote-palvelut ja pelastustoimi
- monialaisuus selvitetään parlamentaarisesti 2020 loppuun mennessä
- sote-erillisratkaisu ja kuntien rooli tuottajana selvitetään 2019 loppuun mennessä

Julkiset palvelut vahvassa roolissa

- Maakunnat tuottavat palvelut pääosin itse, yksityinen ja kolmas sektori täydentävät.

Rahoitusjärjestelmä

- Rahoitusvastuu pääosin valtiolta ja rahoitus perustuu tarvevakioituihin kriteereihin
- Maakuntavero ja monikanavarahoituksen purkaminen selvitetään vuoden 2020 loppuun mennessä
 - Maakuntavero ei saa aiheuttaa verotuksen kiristymistä

Palveluseteli ja henkilökohtainen budjetti

- Valmistellaan palvelusetelilain uudistus ja tehdään linjaukset henkilökohtaisen budjetin käyttöönotosta sote-uudistuksessa.

Selvitetään ympäristöterveydenhuollon järjestäminen sekä valvonnan ja muiden valtion aluehallinnon tehtävien uudelleenjärjestelyt.

SELVITYS: KUNNAT SOTE-TUOTTAJANA

Esivalmistelutyö kesällä 2019

- Kysely kaikille kunnille näkemyksistä ja halusta toimia tuottajana
- Vastausaika jatkettu 13.9.2019 saakka (30.8.)

Selvitystyön aikataulu 2019

Elokuu:	Nimetään erillisselvitysjaosto
Syyskuu:	Kyselyn vastaukset TEAS-hankkeen raportti, 16.9.: Perustuslailliset reunaehdot
Loka-marraskuu:	Työpajoja, kuuleminen
Joulukuu:	Erillisselvitys sote-ministerityöryhmälle

SELVITYS: UUSIMAA, PÄÄKAUPUNKISEUTU, HELSINKI

"Hallitus selvittää Uudenmaan, pääkaupunkiseudun tai Helsingin alueen erillISRatkaisun yhteistyössä alueen kaupunkien ja kuntien kanssa vuoden 2019 loppuun mennessä."

Selvitystyön aikataulu 2019

Elokuu:	Nimetään erillisselvitysryhmä ja seurantaryhmä
Syyskuu:	Kuulemisia; kunnat, järjestöt, henkilöstö, asukkaat ja muut intressitahot
	TEAS-raportti: Perustuslailliset reunaehdot
Lokakuu:	Väliraportti, lausuntokierros
Marraskuu:	Lausuntoyhteenveto
Joulukuu:	Sote-erillISRatkaisu erillisselvitys sote-ministerityöryhmälle
	Erillisselvitys kuntien roolista sote-tuottajina

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistaminen

TULEVAISUUDEN SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS -OHJELMA

- Peruspalvelujen parempi saatavuus, 7:n vuorokauden hoitotakuu (säädetään nopeasti)
- Palvelut sovitetaan yhteen – asiakas saa tarvitsemansa hoidon ja avun yhdestä paikasta
- Sote-ammattilaisten sujuva työnjako ja moniammatilliset tiimit
- Erikoistason palvelut täydentävät peruspalveluita
- Digitalisaatio tukee toiminnan uudistamista
- Tutkimus- ja kehittämistoiminta vahvistaa sosiaali- ja terveyskeskuksia

SOTE-RAKENNEUUDISTUS

18 maakuntaa, 5 yhteistoiminta-aluetta:
sote-palvelut, pelastustoimi

Toimivat sote-
palvelut
uusissa
maakunnissa

Maakuntien monialaisuus / Parlamentaarinen valmistelu

Maakuntien rahoitus / Parlamentaarinen valmistelu

SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUSTEN KEHITTÄMINEN: HALLITUSOHJELMAN KIRJAUKSET

- Tulevaisuuden sote-keskukset ovat moniammatillisia palvelukeskuksia.
- Asiakaslähtöisyyttä parannetaan.
 - Digi- ja mobiilipalvelut, viikonloppu- ja iltavastaanotot, matalan kynnyksen palvelupisteet
- Sote-ammattilaisten työnjakoa kehitetään, moniammatilliset tiimit palvelevat asiakkaita. Sosiaalihuollon roolia painotetaan.
- Johtamismallit ja näyttöön perustuvat menetelmät tukevat asiakaskeskeisyyttä sekä työntekijöiden kehittymistä ja hyvinvointia.
- Digitalisointi ja erityistason konsultaatiot tukevat yleislääkärin työtä.
- Tutkimus- ja kehittämistoiminta on osa perustyötä.

PERUSTASON PALVELUJEN SAATAVUUS: HALLITUSOHJELMAN KIRJAUKSET

Peruspalvelujen saatavuutta parannetaan

- Lisätään henkilöstömäärää, uudistetaan toimintatapoja, huomioidaan tuottajakentän monipuolisuus ja lähipalvelut.

Hoitotakuuta tiukennetaan

- Kiireettömään hoitoon pääsee 7 päivässä hoidon tarpeen arvioinnista.

1 000 yleislääkäriä sosiaali- ja terveyskeskuksiin

- 300 lääkäriä pitkään täyttämättöminä olleisiin virkoihin.
- Tilapäiset vuokralääkäriostot korvataan vakinaisilla lääkäreillä.

Terveydenhuollon painopistettä siirretään erikoissairaanhoidosta perustasolle

Sosiaali- ja terveyskeskusten kehittämisohjelma

- Uusi ohjelma tukee palvelujen saatavuutta, vaikuttavuutta ja laatua.

Sosiaalihuollon kehittämisen strategiset osa-alueet

Hallitusohjelma: ”Laaditaan sosiaalihuollon kehittämisohjelma ja tuodaan sosiaalihuollon palveluita vahvemmin osaksi tulevaisuuden sote-keskusta”

SOSIAALIHUOLLON KEHITTÄMISEN VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET - 2030

Tavoitteena
- hyvinvoiva
ihminen,
-sujuva arki,
-osallistava
yhteiskunta ja
-turvallinen
lähiympäristö

Oske neuvottelukunta 29.8.2019

- **Sosiaalihuoltoon ja sen kehittämiseen liittyvät asiat hallitusohjelmassa**
 - Hallitusohjelman toimeenpano on tarkentunut kesän aikana ja keskeisessä roolissa hallitusohjelman toteuttamisessa tulee olemaan peruspalvelujen kehittäminen ja sitä toteutetaan sosiaali- ja terveystieteiden kehittämisohjelman kautta
- **Valtion tutkimusrahoituksen laajentaminen sosiaalityön tutkimukseen**
 - Hallitusohjelmassa on selkeä kirjaus sosiaalityön tutkimuksen saamisesta mukaan valtion tutkimusrahoituksen piiriin. Kyseessä olisi sosiaalityön tutkimuksen kannalta merkittävä avaus. Keskustellaan osaamiskeskusneuvottelukunnan ja osaamiskeskusten mahdollisuudesta tukea toiminnan käynnistämistä.
- **Sosiaalialan osaamiskeskusten toimintamääräraha valtion talousarvioesityksessä**
 - STM tulee kahdenvälisissä neuvotteluissa esittämään VM:lle, ettei osaamiskeskuksilta leikata

Toiminnan tavoitteena on laadukkaiden sosiaalipalvelujen turvaaminen alueellisesti yhteistyössä kuntien sekä järjestetyn tutkimus-, kehittämis- ja koulutustoiminnan kanssa.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Tasomuutos	-700
Yhteensä	-700

2020 talousarvio	2 250 000
2019 talousarvio	2 950 000
2018 tilinpäätös	3 000 000

- tulevaisuuden sote-keskusten organisoitumisessa otetaan huomioon aidosti sosiaalihuollon ja terveydenhuollon erilaiset yhteiskunnalliset tehtävät ja rooli.
- *nykyisiä kehittämisrakenteita, kuten sosiaalialan osaamiskeskuksia, tulee hyödyntää tulevaisuuden sote-keskusten ja sosiaalihuollon kehittämisohjelmien laadinnassa ja toimeenpanossa.*
- Sosiaalihuollon ja sosiaalityön kehittämisohjelma tulee yhdistää sote-rakennemuutoksen valmisteluun ja toimeenpanoon.
- *esitetyille viidelle yhteistyötoiminta-alueelle perustetaan hallitusohjelmassa linjattu sosiaalihuollon tutkimus- ja kehittämisrakenne: yliopistollinen tutkimus-, kehittämis-, koulutus- ja innovaatiotoiminnan (TKKI) osaamiskeskus (5 yliopistollista sosiaalialan osaamiskeskusta), joka kokoaa toiminta-alueellaan yhtä itsehallinnollista aluetta laajemmat TKKI-tehtävät koko maassa yhtenäisesti.*
- *Sosiaalihuollon ja sosiaalityön kehittämistoiminnan jatkuvuudesta on huolehdittava erityisesti siirtymävaiheessa uusiin TKKI-rakenteisiin, koska sosiaalipalveluissa esimerkiksi vaikuttavuuden mittareiden kehittäminen, tutkimukseen perustuvien käypä sosiaalityö -käytäntöjen luominen sekä tehdyn kehittämistyön ja tutkimustiedon tulosten juurruttaminen käytäntöihin sosiaalihuollossa on täysin eri vaiheessa kuin terveydenhuollossa.*
- *hallitusohjelman mukaisesti perustetaan erillinen sosiaalityön tutkimusta ja sen osaamisen vahvistamista tukeva valtion rahoitus (SOS-VTR). Sosiaalihuollon kansallisen kehittämisohjelman onnistuneen toimeenpanon tueksi neuvottelukunta pitää erittäin tärkeänä, että sosiaalityön tutkimukselle laaditaan kansallinen tutkimusohjelma.*

EPSOTE toimija valmistelun aikataulu

Kuntien kokouksen 19.8.2019 §9 mukaisesti kunnilta pyydetään kannanotto siihen, ovatko ne valmiita jatkamaan SOTE-kuntayhtymän valmistelua aikaisemmin esitetyn aikataulun mukaisesti.

Liitteet:
SOTE EP
PALVELUJEN KÄYTTÖ
KUNTATALOUS